

Herhaling als troost

Herhaling als troost in tijden van corona.

Troost TV biedt een geweldig programma uit de oude doos, of een epische tenniswedstrijd uit het verleden. Herhaling als troost.

Het doet me denken aan de woorden van de legendarische bijbelfiguur Job, die zei:

*Dit soort dingen heb ik al zo vaak gehoord,
niets dan ellende brengt mij jullie troost.
Een eindeloze stroom van lege woorden!
Wat drijft jou ertoe zo tegen mij te spreken? (Job 16:2-3)*

De naamgever en hoofdfiguur van het Bijbelboek Job is een vroom en een gezegend mens, maar al in de eerste hoofdstukken wordt zijn vee geroofd, komen zijn kinderen om bij een ramp, en verliest hij zijn gezondheid. Zijn vrouw is ten einde raad. In deze crisis komen vrienden bij Job op bezoek en spreken met hem over Gods rechtvaardigheid in de dingen die hem zijn overkomen. Maar Job ervaart weinig troost aan de gesprekken met zijn vrienden, integendeel: *Een eindeloze stroom van lege woorden!*

Professor Wim ter Horst kiest nu juist deze woorden van Job als motto voor zijn boek *Over troosten en verdriet* (Kok Kampen, 1984). Hij schrijft daarin dat mensen die te maken hebben met diepgaand lijden, zoals een persoonlijk verlies, maar ook een ramp, of een crisis zoals wij die nu doormaken, zoeken naar een passend antwoord op hun situatie. Het zoeken van dit antwoord is zelden een 'proces' dat rechtlijnig verloopt. Veel vaker is het een moeizaam gevecht dat zich afspeelt in een ruimte die het karakter heeft van een doolhof. Je weet er de weg niet. Vaak kom je terug op plaatsen waar je al bent geweest. De uitgang is moeilijk te vinden.

Om verder te kunnen komen moet we die doolhof in alle richtingen en volgordes grondig verkennen. Dat onderzoek vraagt iets van ons. In onze zoektocht naar een uitweg uit de coronacrisis moeten we ons anders gaan gedragen (hygiënemaatregelen, afstand houden). We moeten veel inleveren (geen bezoek aan ouderen, geen evenementen of vakantie-reizen). Door al deze maatregelen raken we gauw van streek, zijn zo maar moe... Maar wat meer is: de ziekte kan ons ook direct treffen (we worden besmet). Of iemand in onze omgeving wordt ziek, of sterft... Een crisis wil zeggen: in beslag genomen worden door de situatie, geen uitzicht hebben.

In de krant lees ik: "Er gloeit heel voorzichtig weer licht aan het einde van de coronatunnel". (Trouw, 12 mei 2020 p. 3) Nu is het natuurlijk wreed om hoop te ontnemen, maar vragen staat vrij. Het beeld van de tunnel suggereert dat er een lijn is van A naar Beter, van vandaag onderweg naar morgen. Maar een crisis is minder een lijn, maar meer een doolhof. De uitgang is moeilijk te vinden. Laten we daarom niet te snel tevreden zijn met een antwoord. Want troosten is het benaderen van het ontroostbare.